

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 024493 20 Uvp
Banja Luka, 12.05.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sudija Strahinje Ćurkovića predsjednika vijeća, Edine Ćupeljić i Smiljane Mrše članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Nataše Božić, u upravnom sporu po tužbi M.S.-D. iz G., zastupane po punomoćniku D.S., advokatu iz B., (u daljem tekstu: tužiteljica), protiv rješenja broj: ... od 28.02.2019. godine, tuženog Ministarstva, u predmetu izdavanja potvrde izvršnosti, odlučujući o zahtjevu tužiteljice za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjoj Luci broj 11 0 U 024493 19 U od 22.07.2020. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 12.05.2022. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Banjoj Luci broj 11 0 U 024493 19 U od 22.7.2020. godine se preinačava tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

Obavezuje se tuženi da tužiteljici nadoknadi troškove upravnog spora u iznosu od 1.875,00 KM, u roku od 30 dana od dana dostavljanja ove odluke pod prijetnjom izvršenja.

Obrazloženje

Pobijanom presudom odbijena je kao neosnovana tužba protiv uvodno označenog akta i odbijen je zahtjev tužiteljice za naknadu troškova upravnog spora u iznosu od 750,00 KM. Osporenim aktom je odbijena žalba tužiteljice protiv rješenja Komisije za implementaciju člana 152. Zakona o radu, broj: ... od 30.01.2019. godine, te je odbijen zahtjev iste za naknadu troškova pravnog zastupanja. Tim prvostepenim rješenjem je odbijen zahtjev tužiteljice za izdavanje potvrde izvršnosti, kao neosnovan.

Odbijanje tužbe obrazloženo je navodima suda da je osporeni akt pravilan i zakonit jer da obaveza prvostepenog organa prema odredbama člana 255. stav 1. i u vezi sa članom 262. stav 1. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 13/02-66/18, u daljem tekstu: ZOUP) za stavljanje potvrde izvršnosti na rješenje koje se izvršava se odnosi samo na slučaj administrativnog izvršenja bilo da izvršenje sprovodi organ koji je donio rješenje ili drugi organ nadležan za izvršenje, ali da je bitno da se radi o administrativnom izvršenju, a ne izvršenju radi ispunjenja novčane obaveze što u konkretnom nije slučaj jer je u pitanju novčana obaveza pa se izvršenje sprovodi sudskim putem shodno članu 260. stav 2. ZOUP. Zbog navedenog neosnovanim su ocijenjeni navodi tužbe da stoji obaveza prvostepenog organa za izdavanje potvrde izvršnosti te da ona proizlazi iz odredbe člana 35. stav 2. Zakona o izvršnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj: 59/03-66/18) obzirom da je odredbom člana 259. stav 2. ZOUP propisano da administrativno izvršenje sprovode organi uprave, a sudsko izvršenje nadležni sud. Ta obaveza ne proizlazi ni iz odredbe člana 159. i

160. stav 1. ZOUP jer se te odredbe odnose na obavezu organa na izdavanje uvjerenja i drugih isprava o činjenicama o kojima one vode službenu evidenciju, odnosno o činjenicama kojima ne vode službenu evidenciju, ali da je to određeno zakonom.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude tužiteljica osporava njenu zakonitost iz razloga propisanim u odredbi člana 35. stav 2. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS“ broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS). Pozivajući se na odredbu člana 35. stav 2. ZIP navodi da nižestepeni sud svoju odluku temelji na ZOUP tumačeći ga na neprihvatljiv način, da se njime derogiraju odredbe ZIP i obaveze koje iz tih odredbi proističu i to u situaciji kada te odredbe ZOUP i ZIP nisu ni na koji način međusobno protivrječne. Takvo postupanje je nejasno i nerazumljivo, posebno jer se u ovom slučaju ne radi o administrativnom izvršenju već o sudskom izvršenju. To što je odredbama ZOUP propisan postupak administrativnog izvršenja u kojem slučaju organ izdaje potvrdu izvršnosti ne znači da je time isključena obaveza organa da izdaje potvrdu izvršnosti u slučaju sudskog izvršenja naročito imajući u vidu da ZOUP nije propisano isključivo izdavanje potvrde u administrativnom izvršenju. Nerazumljivo je zašto sud isključuje primjenu člana 160. stav 1. ZOUP kada je tom odredbom propisano da upravni organi izdaju potvrde o činjenicama o kojima ne vode evidenciju kada je to određeno zakonom, a to je baš određeno odredbom člana 35. stav 2. ZIP. Oспорava i sve ostale navode pobijane presude u pravcu da tužiteljici nisu povrijeđena prava na pravično suđenje i na mirno uživanje imovine kao i pravo na pristup sudu jer je sud postupio pogrešno i suprotno članu 30. stav 1. ZUS s obzirom da je zakonitost osporenog akta ispitivao izvan zahtjeva tužbe, jer se upustio u ocjenu postojanja povrede prava na mirno uživanje imovine što nije predmet spora niti je to tužiteljica od suda tražila. Radi se o povredi prava na pristup sudu radi zaštite tog prava na mirno uživanje imovine i tek se u tom sudskom postupku koji tužiteljica treba da pokrene, a ne može, jer je uslov za njegovo pokretanje raspolaganje potvrdom izvršnosti, može cijeliti ima li povrede prava na mirno uživanje imovine. Nižestepeni sud nije cijelio navode tužbe da je postupanje tuženog u suprotnosti sa načelima upravnog postupka jer izdavanje potvrde izvršnosti je izuzetno jednostavna radnja koja tuženom ne uzrokuje praktično nikakve troškove niti bilo koju štetu dok ne izdavanje potvrde čini prava tužiteljice teoretskim, iluzornim, nepraktičnim i neostvarivim. U tom pravcu nalazi povredu člana 33. stav 1. ZUS. Na kraju smatra da su pobijanom presudom povrijeđeni član 5. i član 121. Ustava Republike Srpske, kao i član 6. i 13. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama (u daljem tekstu: Konvencija) u vezi sa članom 1. dodatnog Protokola uz Konvenciju, te član 33. stav 1. ZUS, te predlaže da se zahtjev uvaži, pobijana presuda preinači tako da se tužba uvaži i osporeni akt poništi i naloži tuženom da odmah, a najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema ove presude donese novu odluku ili da se pobijana presuda ukine i predmet vrati na ponovni postupak. Zatražila je troškove podnošenja zahtjeva i tužbe te takse prema dostavljenom troškovniku.

U odgovoru na zahtjev tuženi osporava njegove navode i ističe da su već cijenjени u toku dosadašnjeg postupka, te predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. ZUS, ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Iz podataka spisa proizlazi da je zahtjevom od 27.07.2018. godine podnesenom tom organu tužiteljica zatražila izdavanje potvrde izvršnosti na rješenje tog organa broj ... od 03.07.2015. godine kojim je tužiteljici priznato pravo na otpremnu u visini 1/33 prosječne

plate u Republici Srpskoj posljednja 3 mjeseca prije isplate. Obrazloženo je, a s pozivom na odredbu člana 262. u vezi sa članom 260. ZOUP da se potvrda izvršnosti stavlja samo u slučaju administrativnog izvršenja odnosno radi ispunjenja nenovčanih obaveza što se u konkretnom slučaju ne može primjeniti budući da se radi o novčanoj obavezi a izvršenje radi ispunjenja novčanih obaveza sprovodi se sudskim putem. Takođe je navedeno da je nesporno da je protekom roka za žalbu rješenje od 03.07.2015. godine postalo konačno i pravosnažno i da se tužiteljica saglasila sa načinom isplate otpremnine. Ovakav pravni stav i zaključak prvostepenog organa prihvaćen je kao valjan od strane tuženog i pravno osnažen osporenim aktom kojim je odbijena žalba tužiteljice izjavljena protiv tog prvostepenog rješenja. Pobijanom presudom tužba je odbijena kao neosnovana jer da je osporeni akt pravilan i zakonit.

Međutim, pobijanom presudom pogrešno je zaključeno da ne postoji obaveza prvostepenog organa, u konkretnom slučaju Komisije za implementaciju člana 152. Zakona o radu, kao organa koji je donio rješenje od 03.07.2015. godine za stavljanje klauzule izvršnosti na to rješenje. Ovo prije svega iz razloga što se u konkretnom slučaju ne radi o provođenju izvršnog postupka kako pogrešno zaključuju upravni organi, a i nižestepeni sud, pa se neosnovano pozivaju na odredbe člana člana 262. u vezi sa članom 260. ZOUP, koje se nalaze u „Glavi XVII“ ZOUP, kojima je regulisan postupak izvršenja. Naime radi se o zahtjevu za izdavanje potvrde izvršnosti koja obaveza za postupanje za organ koji je donio rješenje (prvostepeni organ) proizlazi iz odredbe člana 160. stav 1. ZOUP. Tom odredbom je propisano da organi izdaju uvjerenja i druge isprave o činjenicama o kojima ne vode službenu evidenciju, ako je to određeno drugim zakonom, a određeno je odredbom člana 35. stav 2. ZIP, po kojoj potvrdu o izvršnosti, daje organ koji je odlučivao o potraživanju u prvom stepenu. Prvostepeni organ ima mogućnost da tom zahtjevu udovolji putem izdavanja posebne potvrde ili stavljanja pečata na navedeno rješenje s obzirom da i sam organ ne spori da je navedeno rješenje postalo izvršno sa danom proteka roka za podnošenje žalbe, a o kojem danu se radi utvrdiće organ uvidom u spis predmeta.

Proizlazi da su osnovani navodi zahtjeva o povredi odredaba ZOUP, te o povredi prava na pristup sudu s obzirom da je postupkom tuženog tužiteljici to pravo uskraćeno. Takođe tužiteljica osnovano ukazuje da potvrdu izvršnosti bez obzira o kakvom se izvršenju radi na rješenje stavlja organ koji je rješenje donio, što upravo proizlazi iz naprijed navedenih odredaba člana 160. ZOUP i člana 35. stav 2. ZIP koji se imaju primijeniti u ovoj upravnoj stvari. U tom pravcu nejasan je, a i nepravilan zaključak tuženog a i nižestepenog suda da obaveza postoji samo u slučaju administrativnog izvršenja.

Iz navedenih razloga, po ocjeni ovog suda, u pobijanoj presudi ostvareni su razlozi predviđeni odredbama člana 35. stav. 2. ZUS, pa se zahtjev tužiteljice za njeno vanredno preispitivanje uvažava, na osnovu odredaba člana 40. stav 1. i 2. tog zakona, pobijana presuda preinačava tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava, jer su ostvareni razlozi iz odredaba člana 10. tačke 2. i 4. ZUS.

Odluka o troškovima spora iz stava 2. izreke presude se zasniva na odredbi člana 49. i 49.a stav 1. ZUS i u vezi sa članom 397. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 58/03- 61/13), koji se u upravnom sporu primjenjuje na osnovu odredbe člana 48. ZUS. Visina troškova, koju je tuženi dužan isplatiti tužiteljici, koju je u upravnom sporu zastupao advokat, određena je shodno odredbama Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Službeni glasnik RS“ broj 68/05, u daljem tekstu: Tarifa). Prema Tarifnom broju 3. za sastavljanje podnesaka (tužbe) u neprocijenjivim stvarima visina

nagrade iznosi ukupno 300 bodova, a prema vrijednosti boda od 2 KM, iz člana 14. stav 2. Tarife, nagrada iznosi 600,00 KM. Taj iznos uvećava se za 25 % na ime paušala, prema odredbi člana 12. Tarife, tako da ukupan iznos troškova koji se dosuđuju na ime podnošenja tužbe iznosi 750, KM. Tu su i troškovi za sastav zahtjeva za vanredno preispitivanje, za koji se visina nagrade od 300 bodova, uvećava za 50% za sastav pravnog lijeka (450 bodova), pa prema pomenutoj vrijednosti boda nagrada iznosi 900,00 KM, uvećana za 25% paušala ukupno 1.125,00 KM, pa ukupan iznos troškova koji se dosuđuju iznosi 1.875,00 KM. Traženom iznosu PDV nije udovoljeno, jer nema dokaza da je punomoćnik tužiteljice obveznik plaćanja PDV. U preostalom dijelu, zahtjev za naknadu troškova takse se odbija kao neosnovan, jer je rješenjem nižestepenog suda od 22.07.2020. godine tužiteljica oslobođena od plaćanja sudske takse u ovom predmetu.

Zapisničar
Nataša Božić

Predsjednik vijeća
Strahinja Ćurković

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić